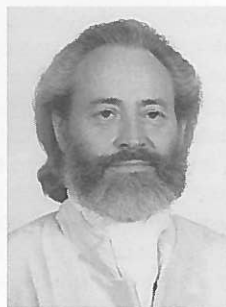

(ECO-)LOGISCH BOUWEN

Zoals vermoedelijk inmiddels alom bekend, betekent Ecologisch Bouwen het zodanig bouwen dat het betreffende huishouden zowel op kleine en grote schaal als ook op korte en lange termijn het milieu niet verstoort. Daarbij wordt onder het milieu de voorwaarden voor het leven op aarde verstaan. Op zich zou dit in ons aller belang de normaalste zaak van de wereld kunnen en moeten zijn. Op enkele uitzonderingen na, zoals bijvoorbeeld het bodem uitputtende kappen van bomen ten behoeve van de bouw van oorlogsschepen in de Oudheid, leefden de diverse voorindustriële samenlevingen meestal ook volgens dit principe. Sinds de mogelijkheid bestaat tot groot-schalige inzet van energie vooral voor de industrie, weliswaar ten koste van het milieu en de zogenaamde Derde Wereldlanden, begon de economische macht in de samenleving steeds meer in handen te geraken van in groten getale consumptiegoederen producerende bedrijven. Ingesleten gewoonten of mechanismen zijn nu eenmaal moeilijk om te buigen, dat is ook hier het geval. Inmiddels is duidelijk geworden dat daardoor een levensbedreigende wereldwijde ecologische catastrofe is ontstaan en dat de overconsumptie in alle denkbare sectoren en het gebruik van wegwerpgoederen in veel van deze sectoren hiervan de oorzaak is. Alsof dat niet genoeg is, ook op cultureel gebied kwam het tot een fun-

Peter Schmid

hoogleraar Afbouwtechniek/
Milieu-integratie
aan de TU Eindhoven

damentele crisis vol van de meest uiteenlopende vormen van vervreemding.

Zieners, zo zou men ze kunnen noemen, maar meer en meer ook wetenschappers, waaronder zowel ecologen als economen, en zelfs een toenemend aantal politici onderkennen de uiterst precaire toestand. Deze bewustwording leidde tot een stroom van studies en onderzoeken, aanbevelingen en intenties. Het gevolg is dat langzaam aan regels en ook al wetten ontstaan.

De bouw is volgens schattingen voor ongeveer een derde de oorzaak van de geregistreerde wereldwijde wantoestanden. Zouden wij de

nog onzichtbare kosten voor de vroeg of laat noodzakelijke schoonmaak van het milieu en de talloze reparaties hieraan doorberekenen en eerlijke prijzen betalen voor energie, grondstoffen en arbeid in en uit technisch minder geavanceerde landen, dan zou volgens andere schattingen onze huidige gangbare bouw minstens tien keer duurder uitkomen. Ecologisch bouwen is vanuit dit oogpunt reeds vandaag de dag bijna verwaarloosbaar duurder, maar voor de toekomst is het de enige en de goedkoopste oplossing.

Tegenwoordig wordt de kreet ecologisch bouwen vaak gebruikt als verkoopstunt. De werkelijkheid, zo u wilt de echtheid, blijft helaas nog vaak ver achter. Dit betreft ook weer alle sectoren van de utiliteits- en woningbouw.

Nu al wordt zo nu en dan de ecologische kwaliteit betrokken in de commercie. Maar wat nu bij wijze van grove benadering in de discussie komt, zal in de toekomst uitgediept en zeer concreet ingevuld moeten worden. Niet alleen om te kunnen verkopen, maar ook om vergunningen te verkrijgen en, hoe dramatisch dit ook moge klinken, om te overleven. De reeds in het Nationaal Milieubeleidsplan van 1989 aangehaalde verinnerlijking van de problematiek zal hiervoor nuttig en nodig zijn, want symptoombestrijding zal niet voldoende zijn om de structurele problemen te verhelpen.

PODIUM

Met ingang van het komende nummer willen we lezers de gelegenheid bieden te reageren op de artikelen die in AGORA verschijnen. Bent u het niet eens met de in VISIE geventileerde stellingen? Of juist wel? Vindt u de uitspraken van de geïnterviewde onbegrijpelijk? Of heeft u kritiek op de onderbouwing van een artikel? Wellicht wilt u actuele ontwikkelingen op het vakgebied commentariëren? Laat het ons weten.

**Stuur uw reactie (ca. 200 woorden) naar de redactie, t.a.v. PODIUM,
Postbus 15710, 1001 NE Amsterdam.**